

per catalunya
lliure i socialista

bulletí interior del

FRONT NACIONAL DE CATALUNYA

- Nº 19 -

març-abril-maig 1968

EL PRIMER DE MAIG Les manifestacions de celebració del dia Primer de Maig, diada de reivindicació de la classe obrera, mereixen una seriosa reflexió. En primer lloc cal tenir present que, malgrat la desaparició parcial del terror pur i simple dels anys quaranta, el Règim continua essent un Estat policia, i procura mantenir sempre ben viva la por a les repressions de tota mena: des de les multes que els Governadors Civils imposen pels motius més insignificants, fins a les dures condemnes que dicten els tribunals militars i de "Orden Público".

Aquest és un primer factor de valoració de les manifestacions populars convocades per les Comissions Obreres; les manifestacions resulten un acte polític d'un innegable caràcter.

La convocatòria, profusament divulgada per Comissions Obreres i secundada pels partits polítics d'oposició, concretava els objectius en unes mínimes reivindicacions totalment justes i que no admeten la menor objecció, i especificava obertament les formes de protesta: aturs parcials als llocs de treball, concentracions obreres als indrets assenyalats, i marxa convergent fins a la Plaça de Catalunya. Res de sorpresa doncs, ni de clandestinitat; el moviment obrer secundat per les classes populars i progressistes ha fet acte de presència a l'únic lloc des d'on es pot fer escoltar i entendre: el carrer. Totes les altres vies d'expressió estan tancades, com tots sabem; les protestes vies sindicals ofertes pel règim són cíniques ficcions, la premsa està estretament controlada, etc.

La convocatòria va reeixir a crear un clima de tensa expectació i d'interès a Barcelona i a gairebé totes les localitats d'importància industrial de Catalunya. A Barcelona, el 30 d'abril, a més de les diverses manifestacions a les barriades obreres, cal remarcar especialment el caràcter anormal que oferia una extensa zona de la ciutat, cap a les 9 del vespre, entorn de la Plaça de Catalunya: els carrers eren deserts. Hi havia una clara consciència de que ens estem acostant a situacions de gran tensió, i de que aquestes situacions que van creant els moviments obrers, universitaris i populars, són irreversibles. No obstant, cal afegir que a la creació del clima general d'anormalitat hi contribuï també, no solament la inhibició expectant, sinó també la col·laboració activa d'amplis sectors ciutadans en actuacions solidàries amb les manifestacions, com el boicot als transports públics, que fou ben visible.

Pel que fa a la manifestació de la Plaça de Catalunya, sense entrar en la crònica detallada, cal remarcar uns quants punts importants.

En primer lloc, el nerviosisme i la preocupació de les autoritats franquistes, que havien fet ocupar militarment tots els llocs estratègics de la Plaça i els seus voltants.

En segon lloc, l'actuació persistent de les bandes a sou del Govern Civil i que sota la protecció de la policia, es dedicaven a agredir a manifestants amb una ferocitat i uns mètodes que la policia procura no exhibir públicament.

UNB
Divisió de Comunicació
Manelrotlla General
CEDOC

En tercer lloc, la juvenesa de la majoria dels milers de manifestants: estudiants i obrers molt joves formaven els nuclis més visibles de la manifestació. Aquest és un factor importantíssim: el futur del país està decididament en contra del Règim.

En darrer lloc, l'actitud dels manifestants: si bé no es produïren actes de violència espectaculars, quedà ben demostrat que s'ha acabat definitivament l'època en que una simple càrrega de les forces armades liquidava una manifestació; malgrat la continuada repressió franquista, augmenta el nombre de persones disposades a resistir amb serenitat però també amb fermesa contra la violència de "las fuerzas del orden".

El dia primer de maig, a la manifestació del Turó de la Poirà, la població expectant es posà obertament al costat dels manifestants en vista de les agressions de la força pública, fet d'alta significació que mesura que la impopularitat del Règim va augmentant cada dia.

Aproximadament sota la mateixa tònica que a Barcelona, es varen celebrar manifestacions a gairebé tots els centres industrials del Principat, com a Terrassa, Mataró, Sabadell, Lleida, Cornellà, Hospitalet, etc.

També es produïren importants manifestacions al País Basc, a Galícia, a Madrid i a moltes poblacions de l'Estat espanyol. A tot arreu el paper d'agressor va anar a càrrec de la força pública.

En resum, ha estat un encert el plantejament de les manifestacions, que han constituït una prova d'organització i de puixança, i el suport donat per la joventut i pel poble en general a la classe obrera ha estat evident.

La conclusió que s'imposa és que cal seguir per aquest camí; per mitjà d'accions populars de reivindicació i de protesta, cal donar al poble la imatge fidel de les forces que s'oposen al Règim, font del tot impossible els falsejaments i les tergiversacions que la premsa controlada pel Règim presenta a l'opinió pública. Cal posar en evidència que l'única eina de govern del Règim és l'ocupació armada del carrer que pertany al poble, en contra del poble i dels seus drets, és a dir, la repressió com a política permanent.

El primer de maig de 1968 ha estat un pas més i un pas important envers la solidaritat del poble amb les forces obreres; les manifestacions han estat una pública expressió de les forces populars organitzades disposades a la conquesta dels seus drets per a una societat lliure i socialista.

ABERRI EGUNA El segon diumenge d'abril d'aquest any, Euzkadi celebrà el dia de les llibertats nacionals (ABERRI EGUNA). És una jornada que es va celebrant des de fa molt de temps, però que des de la fi de la guerra ha tingut un caràcter notament de lluita pel seu alliberament nacional.

La situació d'Euzkadi és força complexa; per una banda la cultura i la llengua han estat fins ara pràcticament anul·lades, en canvi la seva consciència de poble ha reprès any rera any.

La lluita per la llibertat nacional d'Euzkadi ha estat portada amb més o menys força per diversos grups:

Inicialment el Partit Nacionalista Basc era l'única formació política existent. De tendència cada vegada més conservadora i amb una tàctica poc dinàmica, es produïren en el seu si una sèrie d'escissions.

L'E.I.A. (Euzko Okasale Alkartasuna). Associació d'estudiants bascos, crea el primer conflicte entre la joventut nacionalista, de tendència totalment socialista, i el P.N.Basc.

L'E.T.A. (Euzko Ta Alkartasuna). Neix d'una escissió del P.N.Basc a la qual s'afegien els elements més dinàmics del camp nacionalista. Aglutina moltes forces que fins al moment estaven disperses degut a la seva ideologia socialista en front del P.N.Basc.

Paral·lelament a la lluita terrorista que porta l'E.T.A., hi ha una progressiva definició de la seva ideologia i dels seus objectius. Aquesta definició ha posat de relleu en el si de l'E.T.A. tendències molt diferents.

Si més no, l'aparició de l'E.T.A. - Zutik, ha representat un gran intent per a posar al dia l'ideologia nacionalista. "El plantejament de la lluita d'alliberament nacional l'ha de portar, i solament la poden portar, les classes treballadores d'Euzkadi. Aquesta "lluita té un sol objectiu: l'implantació del socialisme a Euzkadi com a nació lliure i "independent."

L'E.T.A. participà especialment en la jornada de l'Aberri Eguna. La campanya de sensibilització havia estat ben feta. Les convocatòries de l'E.T.A. havien estat repartides per tot Euzkadi, convocant els bascos a una marxa sobre Sant Sebastià, i concentrar-se després per tota la ciutat durant tot el dia. Paral·lelament s'havien convocat manifestacions a una sèrie de ciutats petites (Mondragó, etc.).

El clima creat per tot el país feia preveure un èxit important per a la jornada del 14. Almenys així ho creia el Règim, el qual per mitjà dels governadors de les respectives "provincias" publicaren una nota comminant a la població a la calma i al "orden público". A la vegada amenaçant tot possible intent de perturbació.

La vigília, Sant Sebastià estava controlada per la policia, i a totes les seves entrades hi havia un control rigorós per part de la guàrdia civil.

Els oficis religiosos de la vetlla de Pasqua van ésser traslladats a les 8 del vespre, les pensions estaven controlades i no admetien ningú, la policia estava col·locada a totes les cantonades.

El matí del diumenge Sant Sebastià semblava una ciutat ocupada.

La part vella (barri dels pescadors) estava totalment acordonada, no podia entrar ni sortir ningú. Als tres ponts que divideixen la ciutat hi havia un control on demanaven la documentació i escorcollaven.

La cavalleria, els autocars i els jeeps de la policia armada estaven situats en llocs estratègics per tota la ciutat. Els helicòpters vigilaven des de l'aire tota possible concentració dels voltants de la ciutat. Les 12 era l'hora assenyalada per a començar les concentracions. Les voreres dels carrers ja estaven plenes de gent que circulaven sense immutar-se per la presència de la policia. En un moment donat la gent es posaven al mig del carrer i cridaven; en arribar la policia es produïen algunes corregudes. Això succeïa d'un extrem a l'altre de la ciutat.

A partir de les 4, la manifestació va parar, per a reprendre a les 6 de la tarda aprofitant l'aglomeració de gent que anaven al futbol. L'estadi estava totalment acordonat per la policia, en previsió de possibles concentracions.

Durant tot el dia les estrades a Sant Sebastià per carretera estaven tallades, i obligaven a fer voltes de 30 km. per unes carreteres de tercer ordre. A les cruïlles havia permanentment controls de la guàrdia civil.

La quantitat de manifestants a Sant Sebastià és difícil de precisar, però es pot parlar de quinze mil persones com a mínim.

Fent un balanç de la jornada es pot considerar que va recibir plenament i que la difusió i propaganda havien estat molt ben preparades.

El nacionalisme basc, una vegada més, ha demostrat el seu poder de mobilització que té dintre d'Euzkadi, i per tant, la vàlida actual de la seva lluita.

LA REPRESSIÓ En els últims temps, el T.O.P. -Tribunal d'Ordre Públic-, ens tenia acostumat a unes sentències "moderades" que, en la majoria dels casos arronçaven ja de la postura del fiscal, sol·licitant penes no superiors a un any; solament en certes causes la petició era superior. De fet semblava que ens trobéssim dins d'un "estat de dret" en què el poder judicial, actuant amb independència valo-

rava en termes de justesa les infraccions comeses, sempre dins dels límits del Codi Penal espanyol, atenuant els protesos delictes (el que en altres latituds són drets), com si es tractés de lleugers excessos o bé com desviacions del camí administratiu.

En realitat tot responia, igual com respon ara, no a una certa independència, o a una divisió de poders, ans a una política calculada, i àdhuc intelligent, que pretenia donar la sensació de legalitat, de cara a tercers, i actuar com un fre sobre els oponents al sistema.

Ara, en ocasió de les sentències dictades contra Comissions Obreres de Sabadell, es posa de manifest el que acabem de dir. Hi ha hagut un canvi de direcció. Les sentències esmentades condemnen Àngel Rozas i Tomàs Chicharro a quatre anys; Joan González i Genís Fernández a dos anys, i la resta dels encartats a un any.

De fet ens trobem no pas davant d'una evolució de sistema, ans d'una involució amb tendència a tornar a un enduriment general. La sentència comentada és la "rèplica" als darrers esdeveniments; una rèplica política que destrueix completament l'aparent independència del poder judicial.

Tècnicament, els magistrats no han fet altra cosa sino considerar una gasca del delictes, que fins ara volien ignorar, i és el contingut polític de les organitzacions de tipus sindical, equiparant-les als partits polítics; amb la qual cosa, l'increment de la pena resulta automàtic.

En pròximes actuacions vorem si estem en presència d'una idea de "selecció de subjectes perillosos", o bé a una generalització ben clara de l'enduriment total.

SOBRE EL MOVIMENT OBRER

El moviment obrer català pateix en aquests moments d'un confusióisme greu. Hi ha un extès malentès del que ha d'ésser la solidaritat de classe, a nivell de les diferents nacionalitats

de l'Estat espanyol. Aquí, el fet solidaritat, se'n transforma en una espanyolització gairebé total del moviment obrer, amb algunes excepcions esporàdiques de reivindicacions nacionals de tipus culturalista, o bé tímides insinuacions de drets nacionals amb caire, conscient o inconscient, d'oportunisme polític. I és que, segons sembla, hi ha un temor desproporcionat i sospitos a la lluita nacional catalana, que sovint és confosa amb tòrbols pactes amb la burgesia del país.

El clàssic consell, tòpic ja de "l'obrer català ha de sentir-se per damunt de tot solidari de l'obrer andalús, gallec i basc, mai, però, del burgès català, pel fet que aquest burgès si "gui de la mateixa nacionalitat", emprat tantes vegades amb caire demagògic, porta a conclusions tan errònies com la d'oblidar definitivament en la lluita obrera les reivindicacions d'alliberament nacional. I és que si el moviment obrer ha d'ésser només una suma de reivindicacions econòmiques, sense cap perspectiva política, sense cap plantejament d'ideari socialista, caldria reconèixer que el moviment obrer és absorbible pel capitalisme i és alienador. Però si no és així, si és un moviment de consciència de classe i de lluita per a aconseguir el poder, no pot oblidar-se mai tota la problemàtica nacional, doncs, si s'oblida, el moviment obrer a Catalunya es fonamenta en terreny fals.

L'obrer català amb consciència de classe (i no cal repetir que és català de dret tothom que treballa a Catalunya), se sent solidari, no solament dels obrers espanyols, sino de tots els obrers de tots els pobles del món; ara bé, degut a que amb els primers hi tenim en comú una dictadura feixista i una oligarquia capitalista (on la qual hi ha explotadors de totes les nacionalitats hispàniques), s'hi sent molt més solidari, perquè la lluita ha d'estar coordinada per a vèncer l'enemic comú.

Aquest obrer conscient, concix prou bé les enganyifes utilitzades pel seu burgès català per a absorbir-lo i servir els seus interessos de classe, i no es deixa enganyar per un ingenu nacionalisme-burgès. Però l'obrer espanyol hauria de tenir ben clar, que si som solidaris fins a les darreres conseqüències, no és pas perquè sigui veritat allò que s'han inventat els qui tenen uns interessos ben definits de "la unitat dins la diversitat", sinó perquè porta nyem a una mateixa classe oprimida, perquè l'obrerisme nacionalista novol dir tancament dins les fronteres, ni molt menys aliança amb els propis explotadors, ja que són l'enemic més directe. I aquest obrer espanyol ha de considerar molt a fons que ell també té uns nacionalistes burgesos que pretenen d'imposar-li el mateix parany per a aconseguir d'enfrontar-lo, al servei d'ells, al proletariat de les nacionalitats oprimides per l'Estat espanyol.